

XXIX Szaradziarskie Mistrzostwa Małopolski

Bochnia, 23 maja 2026 roku

IMIĘ I NAZWISKO UCZESTNIKA: _____

Strona	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Razem
Punktów											
Podpis											

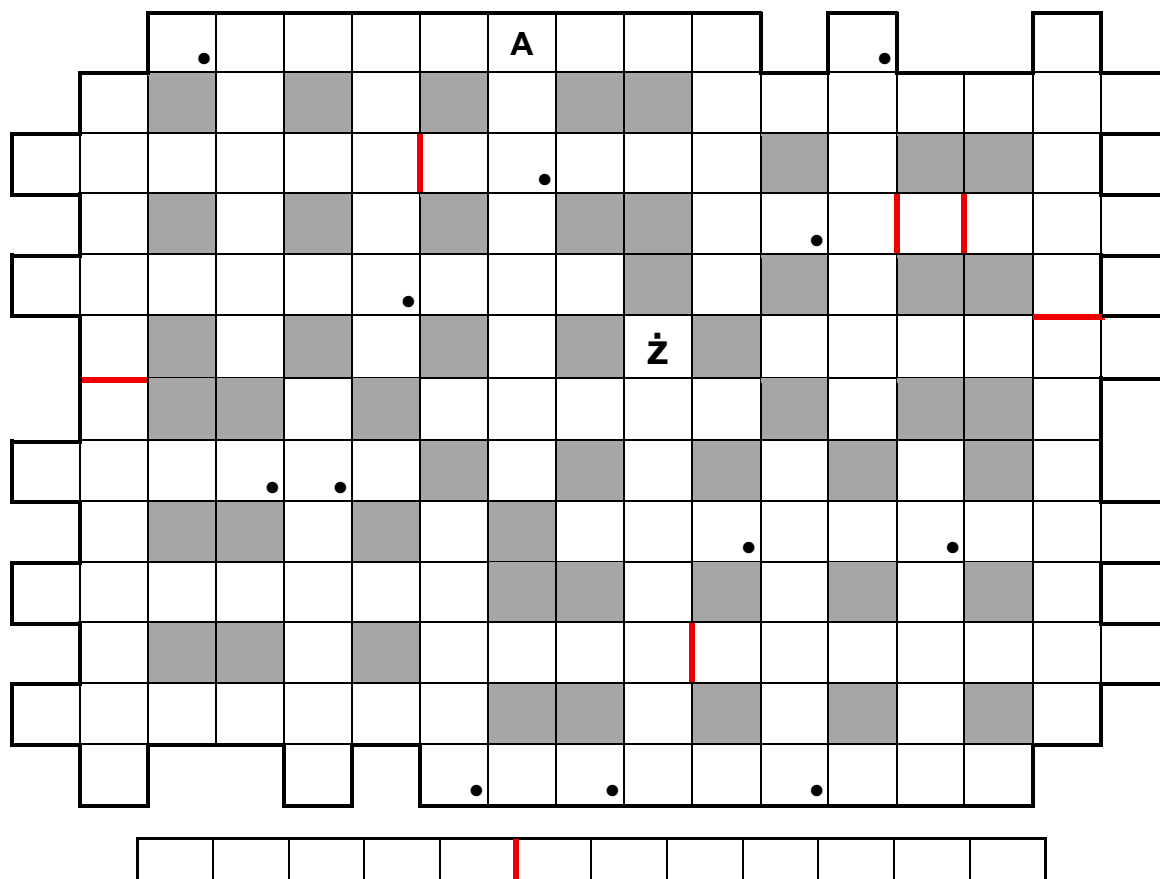
1. Jolka od A do Ź

3 2 + 1

Każde hasło (liczba liter w nawiasie) zaczyna się literą poprzedzającą określenie (niektóre hasła są 2 i 3-wyrazowe). Litery z pół z kropką, czytane wierszami, utworzą dodatkowe rozwiązanie.

- A. morze, do którego uchodzi Pad (8); B. błotnisty staw (6); C. niejedna w murze (5); D. obecny odtwórca Jamesa Bonda (11); E. rzymski Asklepios lub żartobliwie o lekarzu (7); F. pionowa podpora, np. stropu (5); G. Wyspy Żółwie (9); H. obwieś, nicpoń (6); I. stolica Pakistanu (9); J. niedostateczne oceny w dzienniczku ucznia (7); K. cechy kogoś lub czegoś wywołujące śmiech; zabawność (6); L. pisany do ukochanej (11); Ł. zakręci się w nim, gdy się wzruszymy (7); M. Mendelsona – grany z okazji ślubu (12); N. miasto u stóp Wezuwiusza (6); O. grecki bóg wody, ojciec 3000 córek, nimf wodnych (7); P. teren u stóp góry (7); R. zajmuje się odnawianiem zabytków (9); S. łania, kłępa lub kobyła (6); Ś. najwyższa w Sudetach (7); T. przepływa przez Rzym (5); U. rzadki okaz; biały kruk (6); W. bezpośrednie starcie wojsk (12); Z. ten, kto zachowuje się arogancko, bezczelnie (9); Ź. zalega na złomowisku (8).

Józef Prażuch

2. Krzyżówka „małopolska”

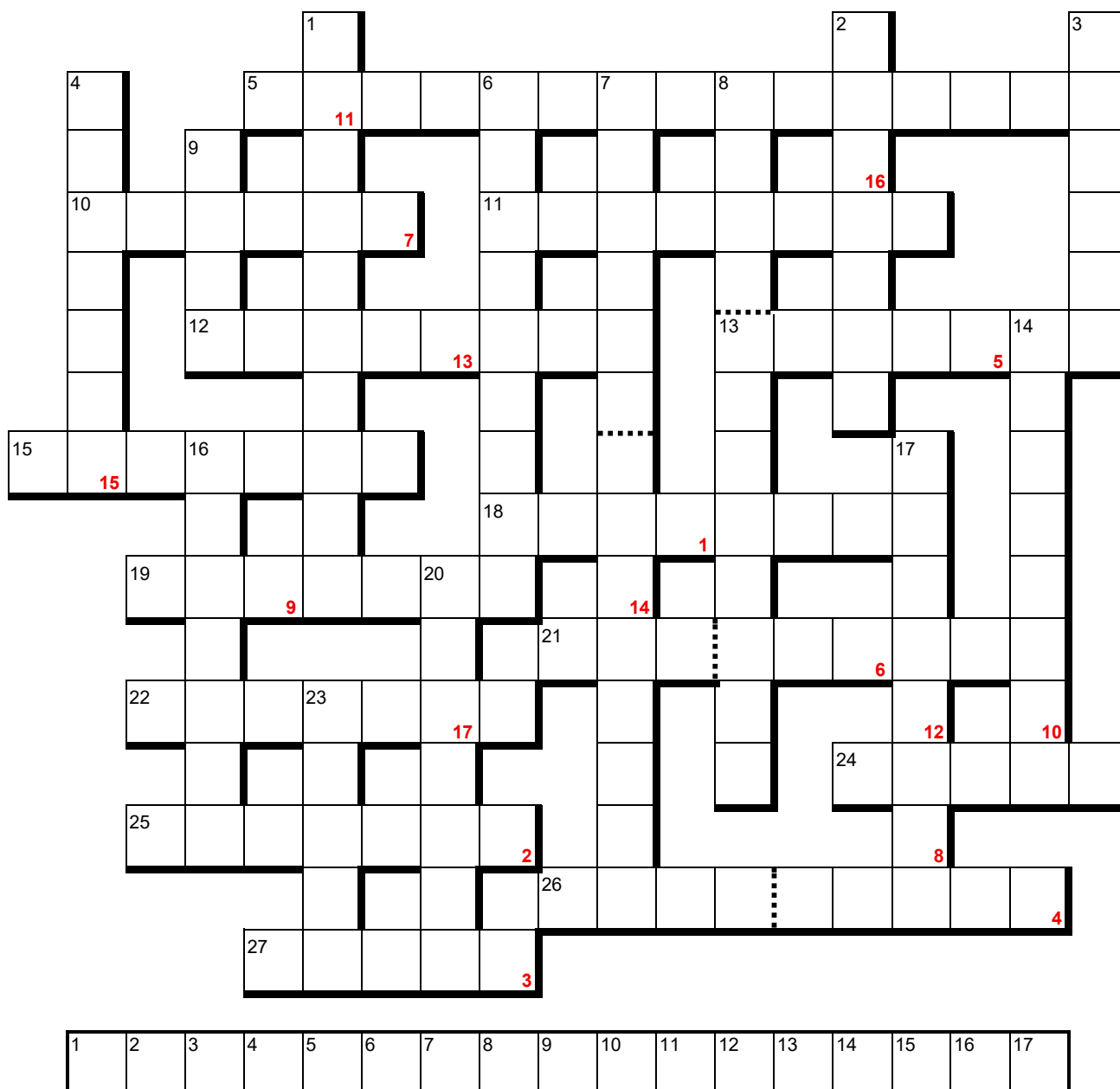
Poziomo:

5. miejscowość z Muzeum Wincentego Witosa; 10. górskie spodnie ozdobione parzenicami; 11. kroczy na czele orszaku włóczków (flisaków zwierzyńskich); 12. ciastko kojarzone w Wadowicach; 13. opłata za udział w turnieju szaradziarskim, np. w Bochni; 15. słynny tatrzański zbójnik; 18. słonawe ciasteczka produkowane przez firmę „Lajkonik Snacks” w Skawinie; 19. ... Herkulesa – wapienny ostaniec w Pieskowej Skale; 21. twórca Ołtarza Mariackiego w Krakowie; 22. wyleciał z Łobzowa, usiadł na rynku Krakowa (w piosence ludowej); 24. Droga Królewska w Krakowie; 25. tradycyjna kultura ludowa, np. w Małopolsce, przekazywana z pokolenia na pokolenie; 26. kultowy czworonożny „redaktor” tygodnika „Przekrój”; 27. Wincenty Pol lub Tadeusz Śliwiak.

Pionowo:

1. Stanisław Ignacy, pisarz i malarz związany z Zakopanem (jego ojcem chrzestnym był Jan Krzeptowski-Sabała); 2. małopolska wieś, która słynie z chat malowanych w kolorowe, kwiatowe wzory; 3. dramat Wyspiańskiego, którego akcja toczy się w Bronowicach Małych; 4. Zygmuntońska – na Wawelu; 6. ... małopolska, tradycyjna gęsta zupa na bazie żurku, ziemniaków i boczku lub kiełbasy; 7. tradycyjny sygnał trębaczy, grany z wieży kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Krakowie; 8. jego pogromcą był szewc o imieniu Skuba; 9. legendarny ojciec Wandy; 14. rymowanka, np. „Wszyscy Bochnię pokochają, gdy ją ciut lepiej poznają”; 16. Cystersów – w Mogile lub Benedyktynów – w Tyńcu; 17. Pan Twardowski podpisał go własną krwią; 20. Śpiący Rycerz w Tatrach; 23. materiał, od którego nazwę wzięła hala targowa na Rynku Głównym w Krakowie.

Józef Prażuch

3. JOLKA z miastami województwa małopolskiego

6 5 4 3 2 + 1

W diagramie ujawniono wszystkie spółgłoski C, J i Ł.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20 utworzą dodatkowe rozwiązanie.

Józef Prażuch

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

5. Krzyżówka „polskie tańce ludowe”

4 3 2 + 1

Litery z zaznaczonych pól czytane kolumnami utworzą dodatkowe rozwiązanie – nazwę tańca.

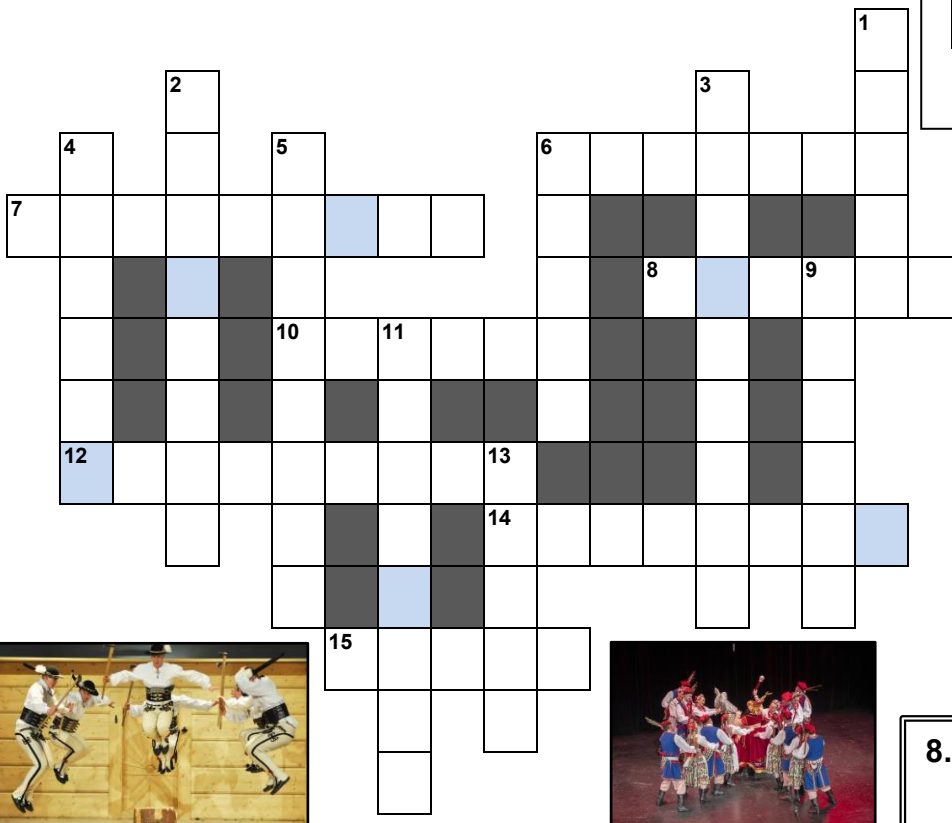
Poziomo:

6. znany z „Pana Tadeusza”,
7. tańczony przez górali,
8. polski taniec ludowy, znany na Mazowszu, Kurpiach i Podlasiu, wiele figur wymaga poruszania się na planie krzyża,
10. wywodzi się z folkloru Górnego Śląska,
12. tańczony w asyście Lajkonika,
14. trójmiarowy taniec ludowy, znany w Polsce centralnej oraz w regionie śląskim (skojarz z rasą psa),
15. tradycyjny polski taniec ludowy pochodzący z Wielkopolski.

Pionowo:

1. znany z „Pana Tadeusza”,
2. najwolniejszy z pięciu polskich tańców narodowych,
3. wbrew skojarzeniom, najszybszy z tradycyjnych tańców kurpiowskich,
4. najszybszy spośród całej grupy tańców mazurkowych,
5. tradycyjny polski taniec ludowy i zabawa taneczna, charakterystyczna dla rejonów Górnego Śląska i Wielkopolski,
6. szybki, żywy i radosny taniec wirowy w metrum 2/4,
9. chodzony lub obracany,
11. jeden z najstarszych i najpopularniejszych tradycyjnych tańców ludowych Górali Śląskich,
13. z pochodzenia ukraiński taniec ludowy, który zdomował się w polskiej kulturze ludowej, szczególnie na wschodnich terenach, m.in. Suwalszczyźnie.

Stanisław Bukowiec

--	--	--	--	--	--	--

6. Metamorfoza „z folklorem”

W wyrazie SZTAJER (powolny, styryjski taniec, często z przyśpiewkami, obecny w polskim folklorze) należy zmienić literę z zaznaczonego pola, poprzez anagramowanie utworzyć nowy wyraz i wpisać go do kolejnego rzędu. Postępując w ten sposób kilkakrotnie, należy dojść do słowa DOŻYNKI (na których sztajera można zatańczyć...). Cztery z pośrednich słów to wyrazy w liczbie mnogiej).

S	Z	T	A	J	E	R
D	O	Ż	Y	N	K	I

Stanisław Bukowiec

7. Kalambur

Ubrań lewe strony – folklorem znaczone.

Stanisław Bukowiec

8. Skrótką

Góral

Mógłby nosić lepsze _____,
ale woli swoje _____.

Stanisław Bukowiec

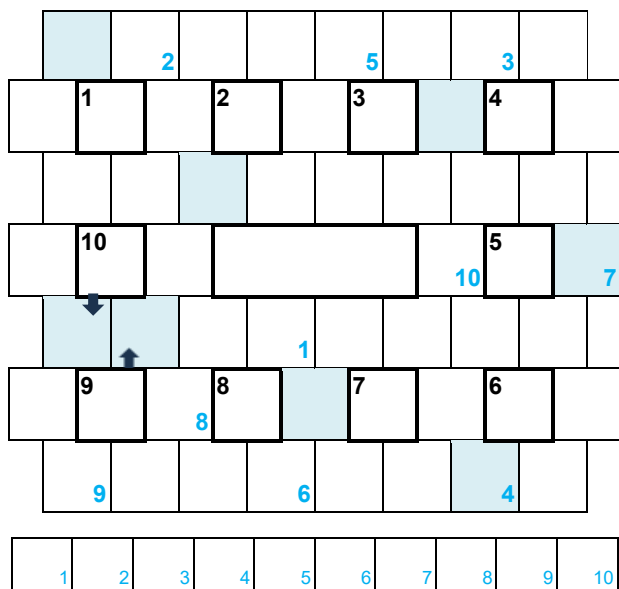
9. Wirówka piłkarska

4 3 2 + 1

Do diagramu należy wpisać nazwiska polskich piłkarzy, trenerów i klubów piłkarskich. Litery z pól ponumerowanych od 1 do 10 utworzą rozwiązanie – imię i nazwisko jeszcze jednego piłkarza.

Prawoskrętnie (druga litera w zaznaczonym polu):

1. Andrzej – napastnik Zagłębia Sosnowiec, złoty medalista Olimpiady w 1972 roku, grał w lidze francuskiej,
2. trener kadry w latach 1993-95, grał w „Orłach” Chicago,
3. wychowanek Rakowa Częstochowa o pseudonimie „Magic”, piłkarz i trener Legii Warszawa, kapitan reprezentacji w latach 1999-2005, zmarł nagle w 2026 roku,
4. Waldemar, pomocnik Górnika Zabrze, medalista Mistrzostw Świata w 1982 roku, grał we Francji i Niemczech,
5. napastnik Gwardii i Legii Warszawa oraz klubów hiszpańskich, później m.in. działacz PZPN,
6. trener reprezentacji Polski (po Jacku Gmochu), pracował również w Tunezji i Maroku,
7. legenda Ruchu Chorzów, piłkarz 50-lecia, strzelec dwóch bramek w meczu z ZSRR w 1957 roku,
8. Jan, napastnik Polonii Bytom, król strzelców ekstraklasy w 1959 i 1962 roku, reprezentant Polski,
9. pomocnik m.in. GKS-u Bełchatów i Wisły Kraków, reprezentant Polski,
10. piłkarski klub z nad Brdy.

Czesław Żygłowicz

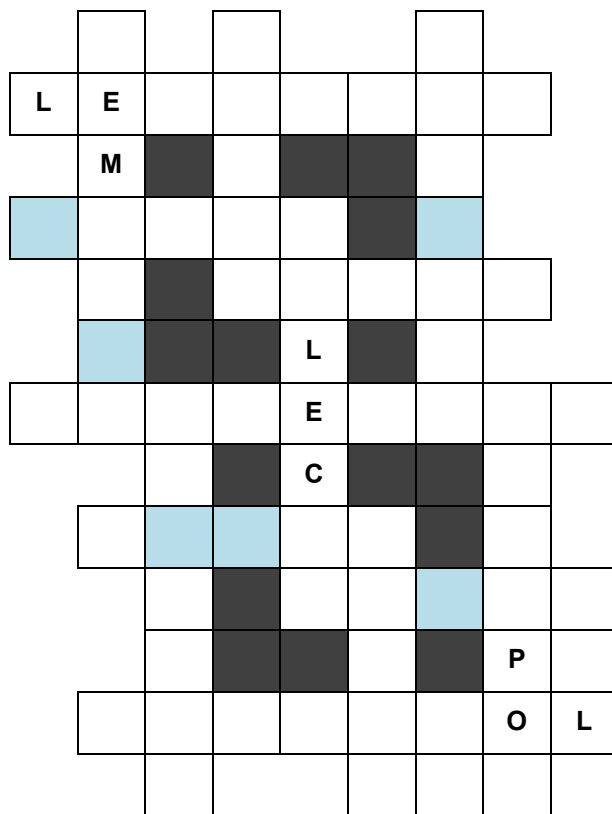
10. Jolka

3 2 + 1

Nazwiska polskich twórców wpisane do diagramu mają ułatwić rozwiązanie zadania. Litery w polach jasnoniebieskich, czytane kolumnami utworzą dodatkowe rozwiązanie.

W przypadkowej kolejności:

- kartonik przy bukietach kwiatów, • nowo nawrócony, przechrzta, • kankat do kłód, • przyjęta zasada postępowania, • szyfrator, • wsparcie na placu boju, • ryba rzeczna, • odgłos skrzydeł lub żagli, • jedno z imion Kischa, • indyjski krezus, • mały kundel, • na półce szaradzysty, • zdarzenie na drodze, • kolejowy – z ramieniem.

Czesław Żygłowicz

11. Rebus

3

5-wyrazowy, o pierwszych literach rozwiązania: M. S. K. N. Ż.

Stanisław Bukowiec

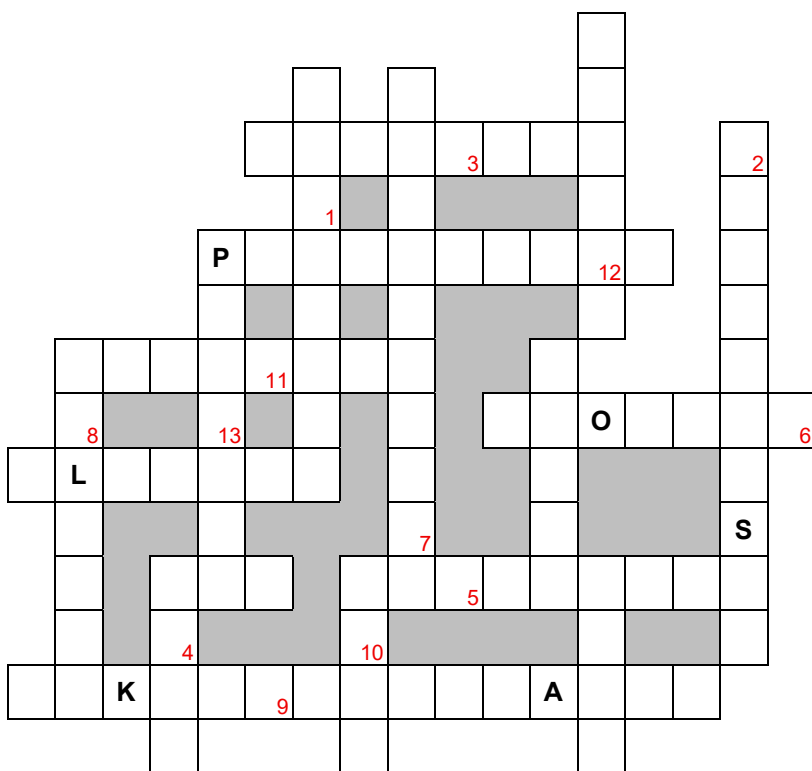
12. Słona jolka

3 2 1 + 1

„Bochnia i Wieliczka to polska solniczka”

Ujawnione litery mają ułatwić wpisywanie wyrazów. Litery z zaznaczonych pól ułożone od 1 do 13 utworzą dodatkowe rozwiązanie: łacińską sentencję.

- solniczka, • solone w beczce, • solomierz, • „Bez soli, tak jak bez chleba”, • dawniej używane w żupie do transportu soli, • konsystencja, w której występuje m.in. sól emska, • zalanie roztworem soli żywności w celu zachowania jej świeżości, • polskie miasto z kopalnią soli, • pracownik kopalni soli, • w nazwie czeskiego uzdrowiska, gdzie można skorzystać z leczniczych solnych kąpiel w wodzie mineralnej, • pracuje w żupie solnej, • można być komuś w nim solą, • nagromadzenie kopaliny soli kamiennej w skorupie ziemskiej, • np. sól karlsbadzka, • podłużna bułka posypana solą lub wodny roztwór soli kamiennej, • w powiedzeniu: nasypać na niego soli – chwycić kogoś poniewczasie, • pozioma lub lekko nachylone wyrobisko korytarzowe w kopalni soli, • powstało na bazie bocheńskiej kopalni soli.

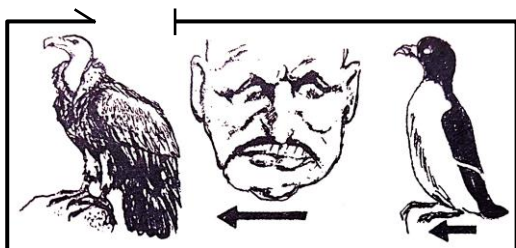

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

Stanisław Bukowiec

16. Rebus kołowy

3-wyrazowy, o początkowych literach: P. M. K!

Tadeusz Bembenik, rys. Wiol

13. Anagram z podwójnym metagramem

Kopalnie zapraszają!

Chociaż starszą żupa nasza,

M (atrakcją przeprawa _____).

A _____ też Was zaprasza,

M, M żupa _____, z Groty _____.

Proście by Was tam wieziono,

A wręcz _____ jak pisklęta.

Tam nie płaci się zbyt słono,

ale będzie co zapamiętać.

Tadeusz Bembenik

14. Anagram

W żupie

Rodzinie przyjemność _____,
_____ sięga, gestem tryska.

By odwiedzili wiekowe
unikalne _____.

Tadeusz Bembenik

15. Anagram

W naszych miastach i kopalniach

Na atrakcji wiele _____!

– _____ ten, co wcześniej chadzał

____ / _____ / ____ po Bochni

wcale nie będzie przesadzał...

Tadeusz Bembenik

17. Anagram

Rozrzutna

Przez nią jestem niemal _____,

_____ życie żonę dziwi.

Nie rozumiem tej _____,

Wie, że budżet mamy na styk!

Tadeusz Bembenik

18. Szyfrogram z logogryfem

3

Po rozwiązaniu szyfrogramu, litery zgodnie z oznaczeniem należy przenieść do odpowiednich pól w diagramie logogryfu. Następnie należy uzupełnić brakujące pola, tak aby powstały nowe wyrazy. Dopisane litery czytane rzędami utworzą rozwiązanie – wydarzenie folklorystyczne.

- 1. przestarzałe określenie oznaczające duży, prywatny majątek ziemski,
- 6. narząd górnych dróg oddechowych,
- 11. popularny napój gazowany,
- 16. wieka lub element marynarki.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

13	3				14	8
16	7				4	5
1	20				18	2
11	17				12	10
19	9				6	15

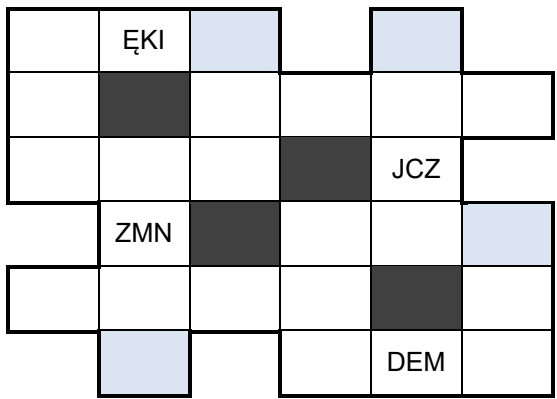
Stanisław Bukowiec

20. Układanka

3 + 1

Podane pary liter należy rozmieścić w diagramie tak, aby powstała krzyżówka z rzeczownikami pospolitymi (z dwoma w liczbie mnogiej). Pary liter z pól jasnoniebieskich, czytane kolejno rzędami utworzą dodatkowe rozwiązanie

- AK, AL, DA, EN, IT, KA, KR, MI, NI, OB, OR, OT, ÓŻ, PE, PR, RO, SZ, TO, TR, TY, UN, YK.

_____

Czesław Żygłowicz

19. Anagram z metagramem i homonimem

Wśród pól i łąk Małopolszczyzny

Tutaj przepiórkę spotkać się zdarza,
 bażant się gnieździ, trzeba uważać.

A Niby kos w krzewach gwizdnie _____,
 _____ kijanek roi się w stawkach.

Trzcinnik w oczeret woła błotniaka,
 kulika, bąka, czajkę, świerszczaka.

A Skora do „skoku” czai się _____,
 _____ z piskląt nie spuszcza oka.

M Z _____ się zerwie czajka nierada,
 gdy żuraw w trawy ciężko opada.

M Nieustraszony bekasik z _____,
 schowa się w trawach razem z rycykiem.

H Nawet jak w chruście coś tam _____,
 niebezpieczeństwa jeszcze nie wieszczy.

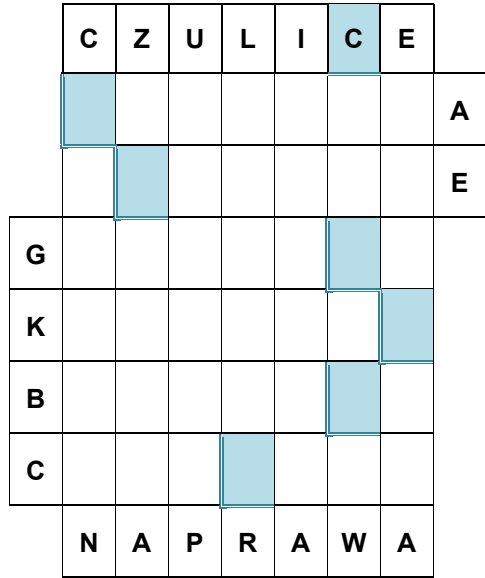
H Pisklę _____ pocieszy matka,
 Was niech ucieszy owa zagadka.

Tadeusz Bembenik

21. Metamorfoza

3

W nazwie CZULICE (małopolska wieś) należy zmienić literę z zaznaczonego pola na inną, a następnie przenieść litery do kolejnego rzędu, tak aby z ujawnioną literą utworzyły nowe słowo. Postępując w ten sposób z kolejnymi wyrazami, należy dojść do nazwy NAPRAWA (małopolska wieś znana z twórczości Jalu Kurka).

Józef Prażuch

22. Ukryte słowa

Ujawniono jedyną spółgłoskę **W**. Słowa w kolorowych kratkach, czytane od 1 do 6, utworzą rozwiązanie – tytuł filmu.

- miasto w województwie warmińsko-mazurskim (skojarz ze słuchowiskiem radiowym),
- papierowy – w tytule piosenki Haliny Frąckowiak,
- bakterie powodujące zakwit wód,
- Dominika, gra Martę Mostowiak w serialu „M jak miłość”,
- impet (dwa wyrazy),
- bracia polscy.

1 2 3 4 5 6

Józef Prażuch

24. Szyfrogram

Wszystkie litery, napisane od 1 do 44, utworzą rozwiązanie – tytuł i tekst fraszki oraz inicjał imienia i nazwisko autora.

- 39) piosenka z Kabaretu Starszych Panów (wyk. Wiesław Michnikowski Mieczysław Czechowicz),
 6) śledzie, makrele, dorsze,
 34) ptak wróblowaty z zaostrozonym czubem na głowie,
 26) leżenie lub siedzenie w celu nabrania sił.
Pionowo:
 25) wykopy, np. na budowie.

39	38	11	42	3	25	20	14	17	27	31
6	33	35	21	13	24	32	9	29	2	19
34	8	15	18	40	37	36	22	44	5	10
26	23	4	43	7	12	41	16	1	30	28

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44

Józef Prażuch

23. Jolka szyfr

Definicje podano w przypadkowej kolejności, miejsce wpisu wyrazów do odgadnięcia.

- Gregory (zm. 2003), amerykański aktor („Działa Navarony”),
- kiedyś Syjamczyk,
- pocztowe powiadomienia o nadejściu przesyłek,
- „... na szkle” – piosenka Urszuli,
- powieść Emila Zegadłowicza,
- portowe baseny remontowe dla statków (są też suche),
- wieś i gmina w Rumunii (jak termin: tak, zgodnie z oryginałem),
- kontynent z Katmandu,
- stary wyjadacz, ćwik,
- rzeszoto,
- „Cicho dzieci, cicho ..., przyjdzie pani, coś Wam da”.

25	16	19		20		24	28	7
14		12	1	8	18	10		6
9	23	3		13		15	22	11
4		17	5	27	21	2		26

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28								

Leszek Posytniak

25. Rebus homonimowy

4-wyrazowy, o początkowych literach: **W. L. N. S.**

Tadeusz Bembenik, Rys. KRAWANT

26. Ukośnik z filmem

3 2 + 1

Pierwsze litery odgadywanych wyrazów, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie – tytuł filmu.

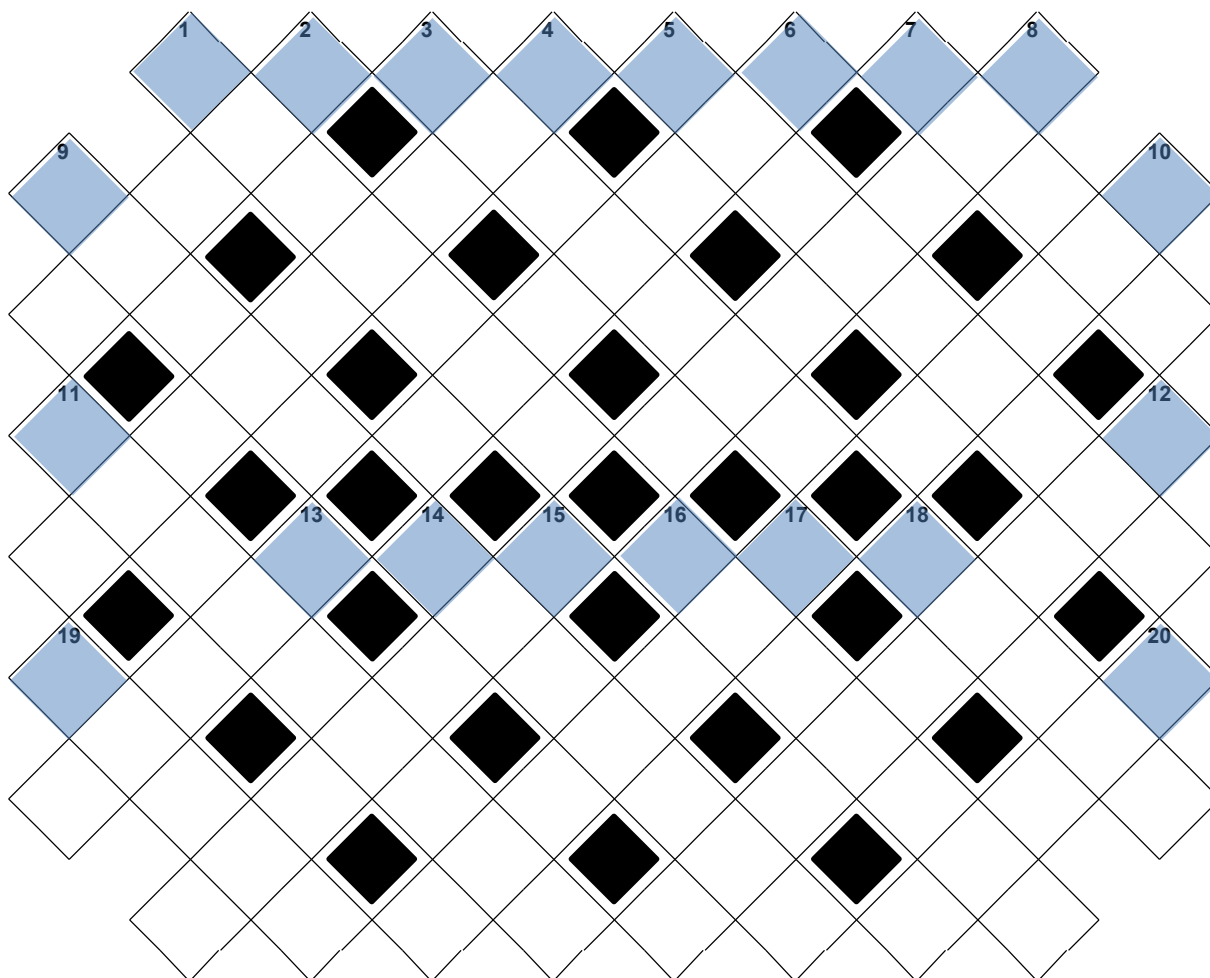
Prawoskośnie:

1) zakonnica; 3) mięso z piekarnika; 5) wyposażenie turysty; 7) model Toyoty, samochód roku 2000; 9) zbiór map w formie książki; 11) profesja Bogusława Lindy; 14) najstarszy okres w dziejach Ziemi; 16) uparte obstawanie przy czymś 18) ogólnie przyjęta zasada; 19) nie ma żadnych wad.

Lewoskośnie:

2) grekokatolik; 4) ciężarówka posypująca ośnieżone i oblodzone jezdnie; 6) pracuje przy krosnach; 8) datek dla kelnera; 10) znak odejmowania; 12) kwestionowanie, nieuznawanie czegoś; 13) japoński koncern motoryzacyjny; 15) ukochany Izoldy; 17) są pełne dokumentów z przeszłości; 20) salonik z czasopismami, książkami, płytami.

Józef Prażuch

XXIX Szaradziarskie Mistrzostwa Małopolski

Bochnia, 23 maja 2026 roku

Autorzy zadań: Tadeusz Bembenik, Stanisław Bukowiec, Leszek Posytniak, Józef Prażuch, Czesław Żygłowicz.

Współpraca organizacyjna: Janina Bembenik, Tadeusz Bembenik, Kazimierz Bukowiec, Karol Klima, Zbigniew Piłkuła, Halina Ujejska, Grzegorz Żelichowski, Robert Żelichowski.

Organizatorzy: Stowarzyszenie Projekt Bochnia, Bocheński Klub Szaradzystów „Omnibus”.

Wsparcie: Starostwo Powiatowe w Bochni, Urząd Miasta Bochnia, Kopalnia Soli Wieliczka, Kopalnia Soli Bochnia, Gold-Drop, Siarkopol, Segafredo Zanetti Poland.

Projekt zrealizowany przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

27. Anagram

2

Ojcowska przestroga

– Będziesz ostro _____ ,
za wybryki _____ ,
mam ja już sprawdzone plany
żeby Cię ustawić w pionie!!

Tadeusz Bembenik